

Stockholms stads strategi för parklekar

Framställan från kulturnämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Stockholms stads strategi för parklekar, enligt bilaga 1 till utlåtandet, godkänns.

Föredragande borgarrådet Alexandra Mattsson

Sammanfattning av ärendet

Stockholms stads strategi för parklekar ska ge en riktning för parklekarnas arbete. Parklekarna ska bidra till att ge alla barn i Stockholm en meningsfull fritid och tillgång till trygga mötesplatser. Strategin lyfter ett antal områden som staden ska fokusera på för att utveckla verksamheten och nå uppsatta mål. Strategin förtydligar även ansvarsfördelningen mellan centrala aktörer.

Beredning

Ärendet har initierats av kulturnämnden och remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret bedömer att strategin bidrar till en mer strategisk stadsövergripande styrning av verksamheterna och på så vis vara ett viktigt verktyg för att öka likställigheten inom stadens parklekar.

Exploateringsnämnden är positiva till strategin och att staden nu tar ett större grepp kring parklekarna som är viktiga delar i arbetet med social hållbarhet och barnrättsperspektivet i stadsutvecklingen. Nämnden menar att vissa förtydliganden gällande parkmark kan göras.

Fastighetsnämnden är mycket positiva till strategin och anser att strategin är ett ambitiöst första steg i att bibehålla och utveckla stadens parklekar. Nämnden menar att det vore relevant att undersöka möjligheten till att utveckla en prototyp för nyproduktion av parklekar för att bland annat säkerställa rimliga kostnader på sikt.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ser positivt på strategin och att den tydliggör ansvarsfördelningen i staden. Nämnden menar att hållbarhetsperspektivet behöver förtydligas och lämnar synpunkter rörande förbättringar gällande utomhusmiljöer, kemikalier och inomhusmiljöer.

Stadsbyggnadsnämnden välkomnar strategin som ger staden samlat stöd i utveckling och förvaltning av parklekarna. Nämnden kan bidra med sin kunskap om kulturhistoriska värden då många parklekar har sådana.

Bromma stadsdelsnämnd menar att strategin fyller sitt syfte att skapa en gemensam syn om hur stadens parklekar ska utvecklas och hur ansvarsfördelningen ser ut.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd är positiv till en stadsövergripande strategi som kan bidra till ökad samsyn inom staden och underlätta kvalitetsarbetet vid parklekarna. Nämnden påpekar att det finns ekonomiska begränsningar som i dagsläget påverkar prioriteringar av utvecklingen av parklekar och dess verksamhet.

Farsta stadsdelsnämnd välkomnar strategin och bedömer att uppdraget och målområden är tydligt beskrivna vilket ger goda förutsättningar att förverkliga strategins ambitioner. Nämnden efterlyser förtydliganden angående samlokalisering av verksamheter i parklekarna och önskar att den lokala utvecklingsplanen inryms i ordinarie styr- och ledningssystem.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd är positiv till en gemensam strategi som syftar till att stadens parklekar utvecklas och stärks. Det finns dock svårigheter att leva upp till strategins alla mål rörande bemanning och lokalers standard på grund av begränsade resurser. Nämnden lyfter att parklekar med djurhållning har särskilda behov av såväl utformning som resurser.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd lyfter att en meningsfull fritid är en viktig skyddsfaktor för barn och menar att strategin kan vara ett viktigt stöd i utvecklingen av verksamheterna. Nämnden bedömer att en lokal utvecklingsplan kommer att underlätta implementeringen av strategin.

Järva stadsdelsnämnd är positiv till strategin och anser att den möjliggör en stadsövergripande samsyn gällande parklekarnas riktning, mål och kvalitet. Nämnden instämmer i behovet av upprustning av parklekarna men önskar samtidigt lyfta att det kräver mer resurser.

Kungsholmens stadsdelsnämnd ser stora vinster med att samordna och öka samverkan kring parkleksverksamheterna i staden. I och med de stora besöksantalet finns det svårigheter med att föra statistik uppdelat på kön.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd välkomnar strategin och ser många fördelar med en gemensam plan i staden. Nämnden lyfter kompetensutveckling som en viktig fråga och att det finns utmaningar att uppföra nya byggnader i innerstaden.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd ser att strategin kommer bidra till att stadens parklekar kan utvecklas och stärkas. Nämnden instämmer i behovet av personal med relevant

utbildning och kompetens, men konstaterar att det kräver ökade resurser för att säkerställa detta.

Skärholmens stadsdelsnämnd välkomnar en översikt och kvalitetsutveckling för att det ska finnas jämlika livschanser för barn och unga i hela staden. Nämnden påpekar att det kan finnas utmaningar med samlokalisering av öppen förskola och parkleksverksamhet.

Södermalms stadsdelsnämnd är positiva till strategin som kan bidra till att i högre utsträckning möta barns förväntningar och behov.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Stockholms parklekar har varit en viktig del av stockholmarnas gemensamma vardag sedan 1930-talet. Verksamheterna är mycket välbesökta och uppskattade av barn och familjer i hela staden, hit kommer många som inte tar del av annan fritidsverksamhet. Tillsammans med fritidsgårdar och annan öppen verksamhet bildar de en kedja av verksamheter som syftar till att erbjuda alla barn en meningsfull fritid.

Parklekarna i staden har en stor bredd och erbjuder mycket olika typer av verksamhet, men det finns tyvärr stora skillnader runt om i staden. Strategin ska bidra till att öka likvärdigheten och möjlighet till uppföljning. Det sker genom en långsiktig gemensam riktning och mål som syftar till att säkerställa att alla barn och unga ges möjlighet till en jämlik och meningsfull fritid. Kvaliteten ska vara lika hög i så väl innerstad som ytterstad. Därför föreslår vi nu en stadsövergripande strategi för parklekarna som bidrar till detta.

Staden har sedan 2022 en stadsövergripande strategi för fritidsgårdarna. Under året har implementeringen av denna pågått i full fart och vi ser nu bland annat hur medarbetare från hela stadens fritidsgårdar tar del av mycket uppskattade gemensamma kompetensutvecklingsinsatser. Strategin bidrar till att kvaliteten ökar och gör verksamheterna mer attraktiva för barn och unga. Jag ser framemot att se parkleksverksamheterna göra samma resa genom arbetet med strategin.

Den rödgröna majoriteten vill se en ambitionshöjning och satsning på parklekarna på både lång och kort sikt. Det är viktigt att parklekarna kan hållas öppna och ett generöst öppethållande på veckodagar och helger ska prioriteras. Det är viktigt att välfungerande verksamheter och upparbetade arbetssätt ses som viktiga utgångspunkter i det långsiktiga införandet av strategin. I budget för 2024 tillför vi därför medel till stadsdelsnämndernas fritidsverksamheter och satsar särskilt på ytterstadens stadsdelar. Det finns stora behov av upprustning av parkleksbyggnaderna då många av byggnaderna är gamla. Byggnaderna ska vara ändamålsenliga, klimatsmarta och kostnadseffektiva. I budget för 2024 finns det investeringsmedel avsatta för parklekar som stadsdelsnämnderna kan ansöka om.

Parklekarna ska vara attraktiva, tillgängliga och nära målgrupperna. Verksamheterna ska ha en stark bemanning som erbjuder högkvalitativa aktiviteter. Strategin är en del

av ett långsiktigt och kontinuerligt arbete, slutdatum för dokumentet föreslås därför att strykas. Genom att anta Stockholms stads strategi för parklekar klargör vi parklekarnas unika roll i staden och skapar möjligheter att både värna och utveckla dessa.

Stockholm den 29 november 2023

Alexandra Mattsson

Bilaga

1. Stockholm stads strategi för parklekar, dnr KS 2023/775-21.1
2. Stockholm stads strategi för parklekar med ändringsmarkeringar, dnr KS 2023/775-21.2

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande av borgarråden Christofer Fjellner och Dennis Wedin (båda M) och borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Stockholms parklekar har i nästan hundra år varit en viktig och uppskattad del av stockholmarnas gemensamma vardag. Tack vare parklekarna får fler barn och familjer möjlighet till meningsfull fritid och tillgång till en viktig mötesplats i vår stad – det ska vi vara stolta över och fortsätta utveckla.

Under förra mandatperioden initierade det grönbå styret en utredning av parklekarnas verksamhet samt förslag på utveckling. Förslaget till strategi ligger väl i linje med våra partiers höjda ambitioner på fritidsområdet. Det är med stolthet vi konstaterar att tillskapandet av en samordnande fackförvaltning för barn, kultur- och fritidsområdet var ett klokt steg i stadens utveckling och sedan dess har arbetet verkligen tagit fart.

Moderaterna välkomnar strategin och hoppas att den kommer tydliggöra målsättningen för parkleken och ansvarsfördelningen inom staden. Vi vill särskilt lyfta delmålet om stark bemanning och god samverkan.

Dels på grund av parklekarnas betydelse som förebyggande insats för barn och unga. Det är viktigt att kvaliteten är god i alla stadsdelar, varför de utmaningar som finns kopplade till kompetensförsörjning och parkleksbyggnadernas fysiska skick behöver åtgärdas. Dels för att kunskap och åtgärder i stadsdelar och facknämnder behöver kunna delas mellan dem. Miljöförvaltningens handbok för gröna bullerlösningar är ett bra exempel på detta – där bullernivåerna kan minska samtidigt som stadens gröna värden stärks.

Vidare vill framhålla vikten av mer grönska och träd. En park som är väl utformad med mycket vegetation kan hålla nere bullernivåerna och temperaturerna som båda på många ställen i Stockholm är för höga. Vi vill därför att man särskilt ser till att plantera fler träd i stadens parker. Träd bidrar till att sänka bullernivåer och

temperaturen i närområdet. Till skillnad från annan växtlighet erbjuder den även skugga för parkens besökare och bidrar till en grönare stadsbild.

Avslutningsvis välkomnar vi att det ska tas fram former och metoder för att systematiskt och likvärdigt följa upp, mäta och utvärdera parklekarnas verksamhet runt om i staden. Det möjliggör att vi även i framtiden kommer ha värdefull och givande parkleksverksamhet i Stockholm.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 29 november 2023

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Särskilt uttalande av Annika Friberg, Johan Paccamonti och Kristina Lutz (alla M), Jan Jönsson (L) och Jonas Naddebo (C) som är likalydande med Moderaternas och Liberalernas gemensamma särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Stockholms stads strategi för parklekar är ett styrdokument som ger en riktning för arbetet med stadens parklekar. Strategin syftar till att skapa samsyn inom staden och ge en riktning för hur parklekarna ska arbeta för att fler barn ska få en rik och meningsfull fritid. Genom en tillgänglig och högkvalitativ verksamhet ska Stockholms stads parklekar bidra till att alla stadens barn får en meningsfull och stimulerande fritid samt tillgång till trygga mötesplatser. Alla parklekar ska, utöver attraktiva utemiljöer, även ha funktionella lokaler för att möjliggöra verksamhet under hela året.

Genom låga trösklar och en verksamhet som är öppen och kostnadsfri utan krav på föransökan ska parklekarna vara en plats dit stockholmare i alla åldrar är välkomna. Den prioriterade målgruppen för parklekarnas verksamhet är dock barn i låg- och mellanstadieåldern som besöker parkleken på sin fritid. Det är särskilt viktigt att nå de barn som idag inte tar del av annan fritidsverksamhet.

Strategin lyfter ett antal områden som staden ska fokusera på för att utveckla verksamheten och nå uppsatta mål. Strategin förtydligar även ansvarsfördelningen mellan olika centrala aktörer. För att bidra till strategins övergripande mål omfattar strategin följande målområden:

- Tillgängliga parklekar nära målgrupperna.
- Attraktiva parklekar med verksamhet av hög kvalitet.
- Stark bemanning och god samverkan.
- Uppföljning som driver utveckling.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 13 juni 2023 följande.

1. Kulturnämnden godkänner förvaltningens förslag till strategi för parklekar enligt bilaga 1 till förvaltningens tjänsteutlåtande
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen

Särskilt uttalande av Isabel Smedberg-Palmqvist (L), Kristina Lutz m.fl. (M) och Jonas Naddebo (C), se Reservationer m.m.

Ersätтарыtrande av Destiny Näslund (KD) som instämmer i särskilt uttalande från Isabel Smedberg-Palmqvist (L), Kristina Lutz m.fl. (M) och Jonas Naddebo (C), se Reservationer m.m.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 1 juni 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Utifrån föreslagen strategi samt det fortsatta arbetet inom kulturnämndens samordningsuppdrag för verksamhetsområdet Barn, kultur och fritid, ser

kulturförvaltningen stor potential i att stadens parklekar utvecklas, stärks och i än högre utsträckning möter förväntningar och behov hos barn i Stockholm.

Vilka omfattas av strategin?

Strategin vänder sig primärt till stadens stadsdelsnämnder som ansvarar för parkleksverksamheten samt fastighetsnämnden, som ansvarar för parkleksbyggnaderna. Strategin ska dock vara ett stöd även för andra nämnder och viktiga aktörer i samhället i arbetet med att utveckla en likvärdig fritidsverksamhet för Stockholms barn.

Giltighetstid

Stockholms stads strategi för parklekar gäller för perioden 2023 till och med 2026. Under 2026 genomförs en revidering av strategin. Definition av parklek En parklek är en bemannad lekplats med attraktiva utemiljöer och funktionella lokaler. Parkleken är en öppen verksamhet för stadens barn, men även en mötesplats dit stockholmare i alla åldrar är välkomna.

Strategins syfte

Strategin syftar till att skapa samsyn inom staden och ge en riktning för hur parklekarna ska arbeta för att fler barn ska få en rik och meningsfull fritid. Strategin visar på ett antal områden som staden ska fokusera på för att utveckla verksamheten och nå uppsatta mål. Strategin visar även på ansvarsfördelningen mellan olika centrala aktörer.

Parklekarnas uppdrag

Parklekarna i Stockholms stad ska möjliggöra en stimulerande fritid för stadens barn. Verksamheten ska vara öppen och kostnadsfri och barnen behöver inte anmäla sig för att komma till parkleken. Parklekarna ska vara bemannade med personal som skapar trygghet och som möter barn med positiv förväntan och nyfikenhet på vad de behöver och önskar. Fokus ska ligga på utevistelse i parklekarnas utemiljöer, men i parkleken bör det även finnas parkleksbyggnader som bidrar till att göra verksamheten mer attraktiv och som möjliggör verksamhet i parklekarna året om.

Prioriterad målgrupp för parklekarna

Den prioriterade målgruppen för parklekarnas verksamhet är barn i låg- och mellanstadieåldern som besöker parkleken på sin fritid. Det är särskilt viktigt att nå de barn som idag inte tar del av annan fritidsverksamhet. För att kunna arbeta främjande och nå ut brett till barn i den prioriterade målgruppen är kontakter med vårdnadshavare en viktig del i parklekarnas uppdrag. Det exakta åldersspannet för parkleksverksamheten bestäms av varje stadsdelsnämnd utifrån identifierade behov och önskemål i närområdet.

Parklekarnas mål

Genom en tillgänglig och högkvalitativ verksamhet bidrar Stockholms stads parklekar till att ge alla stadens barn en meningsfull fritid och tillgång till trygga mötesplatser. För att bidra till strategins övergripande mål omfattar strategin ett antal målområden.

Tillgängliga parklekar nära målgrupperna: Parklekar ska finnas nära barnen i alla delar av staden och ha generösa öppettider anpassade efter barnens levnadsmönster och behov. Parklekarna, både som fysisk plats och de aktiviteter som äger rum där, ska vara inkluderande för alla, och vara fysiskt tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Attraktiva parklekar med verksamhet av hög kvalitet: Parkleksverksamheten ska ge möjligheter till en aktiv och stimulerande fritid samt möjlighet till rekreation och avkoppling. Med löpande omvärldsbevakning och hög delaktighet från målgruppen ska parklekarna vara flexibla och lyhörda i en föränderlig värld. Stockholms stad ska utarbeta en gemensam och tydlig plan för hur befintliga parkleksbyggnader kan utvecklas och bevaras, samt var och hur nya byggnader kan tillkomma.

Stark bemanning och välfungerande arbetssätt: På samtliga parklekar i Stockholm ska det arbeta utbildad personal som har särskild kompetens inom lekens betydelse och utomhuspedagogik. Parklekspersonalen ska löpande få kompetensutveckling. Parklekarna ska aktivt arbeta för ett långsiktigt samarbete med andra verksamheter för att skapa värde för gemensamma målgrupper och nå gemensamma mål.

Uppföljning som driver utveckling: Varje stadsdelsnämnd ska utarbeta en utvecklingsplan som visar hur strategin ska realiseras. Berörda nämnder ansvarar löpande för genomförande och uppföljning av strategin utifrån respektive ansvarsområde och inom ramen för ordinarie verksamhetsplanering. Kulturnämnden ska, genom sin samordnande och övergripande roll, stödja stadsdelsnämnderna både i genomförande och uppföljning av strategin.

Remissammanställningen

Ärendet har initierats av kulturnämnden och remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd.

Innehållsförteckning

Kulturnämnden	6
Stadsledningskontoret	9
Exploateringsnämnden	9
Fastighetsnämnden	10

Miljö- och hälsoskyddsnämnden	11
Stadsbyggnadsnämnden.....	14
Bromma stadsdelsnämnd.....	14
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.....	15
Farsta stadsdelsnämnd	17
Hägersten-Ålvsjö stadsdelsnämnd.....	18
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd	19
Järva stadsdelsnämnd	20
Kungsholmens stadsdelsnämnd	23
Norra innerstaden stadsdelsnämnd	25
Skarpnäcks stadsdelsnämnd	26
Skärholmens stadsdelsnämnd	27
Södermalms stadsdelsnämnd	29
Reservationer m.m.	31

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 september 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Stadens öppna verksamheter för barn och unga är betydelsefulla för att nå kommunfullmäktiges mål 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid. Stadsledningskontoret är av uppfattningen att det förebyggande arbete som bedrivs på stadens öppna mötesplatser, inklusive parklekar, utgör och fortsatt ska utgöra en skyddsfaktor för de unga personer som deltar i verksamheten. Stockholms stads strategi för parklekar bedöms bidra till en mer strategisk stadsövergripande styrning av verksamheterna. Strategin är även ett viktigt verktyg för en likställighet bland stadsdelsnämndernas parklekar samt för att fler unga ska få en rik och meningsfull fritid.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att Stockholms stads strategi för parklekar godkänns i enlighet med bilaga 1 samt med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 19 oktober 2023 följande.

1. Exploateringsnämnden anser remissen besvarad i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande.

2. Exploateringsnämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 september 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Exploateringskontoret bedömer förslaget till strategi för parklekar för Stockholms stad som positivt. Kontoret anser att det är positivt att staden tar ett större grepp kring stadens parklekar som är viktiga delar i arbetet med social hållbarhet och barnrättsperspektivet i stadsutvecklingen.

Programmet tydliggör stadens möjligheter och utmaningar inom arbetet med att ge barn och unga en meningsfull fritid i Stockholms stad. Det är positivt att programmet belyser vikten av en jämlik och jämställd fritid för barn i Stockholms stad och hur det bidrar till mer jämlika livsvillkor för stadens invånare.

Strategin vänder sig primärt till stadens stadsdelsnämnder som ansvarar för parkleksverksamheten i Stockholms stad, men tydliggör även ansvarsfördelning mellan stadens förvaltningar i arbetet med att nå målet om en jämlik fördelning av parklekar i hela staden.

Under ansvarsfördelning anges att exploateringsnämnden ansvarar för parkmark och nybyggnation. Beskrivningen av ansvaret bör förtydligas då nämndens uppdrag innefattar uppförande av parkmark inom ramen för allmän plats i samband med exploatering. I samband med att projektet är färdigställt så lämnas driftansvar av parkmark över till andra förvaltningar inom staden.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 oktober 2023 följande.

1. Fastighetsnämnden överlämnar fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Fastighetsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Särskilt uttalande av Fritz Lennaård m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Hansi Karppinen (L), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Frank Hojem (C), se Reservationer m.m.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 6 september 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Kontoret är mycket positiva till strategin och dess övergripande mål kring verksamheterna. Kontoret önskar att på ett konstruktivt sätt bidra till nästa steg i utvecklingen av stadens parklekar.

Fastighetskontoret förvaltar ett femtiotal parkleksbyggnader som i de flesta fall hyrs ut till stadsdelarna, som i sin tur bedriver verksamheten. Fastighetskontoret ansvarar för byggnaderna och att myndighetskraven, utifrån plan- och bygglagen, efterlevs.

Kontoret anser att strategin kan vara ett ambitiöst första steg inom stadens arbete att bibehålla och utveckla parklekarna. Strategin vänder sig i första hand till stadens stadsdelsnämnder som ansvarar för parkleksverksamheten och dess utformning och framtida utveckling. Nästa steg i arbetet bör vara att utreda byggnadernas fysiska förutsättningar ytterligare.

I *Stockholms stads strategi för parklekar* anges att Stockholms stad ska utarbeta en gemensam och tydlig plan för hur befintliga parkleksbyggnader kan utvecklas och bevaras, samt var och hur nya byggnader kan tillkomma. Planen syftar särskilt till att finna lösningar på de utmaningar som idag uppstår utifrån myndighetskrav och detaljplaneförutsättningar. Strategin anger att fastighetsnämnden, i samverkan med stadsbyggnadsnämnden, stadsdelsnämnderna, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt exploateringsnämnden, ansvarar för att realisera detta.

Som fastighetsförvaltare anser fastighetskontoret att byggnadernas placering och fysiska förutsättningar måste tas i beaktande vid bedömningen av vilken typ av verksamhet som är möjlig att bedriva i lokalerna. Bestämmelser i detaljplaner samt frågor kring angöring, tillgänglighet och ventilation kan i flera fall begränsa utökat nyttjande. En enhetlig syn mellan stadens olika förvaltningar och inom respektive roll bör eftersträvas. Vid nyproduktion måste förutsättningar ges beträffande volym, flexibel användning, gestaltning och lokalisering utifrån stadsdelarnas/verksamheternas behov och plan- och bygglagens regelverk.

Mot bakgrund av ovan ser kontoret mycket positivt på uppdraget att, utifrån plan- och bygglagens krav samt verksamheternas önskemål, ansvara för det fortsatta arbetet med att utveckla parklekarna. Resurser till detta måste säkerställas inför kontorets kommande uppgift. Dessutom bör bevarandet och utvecklingen av befintliga och nya parkleksbyggnader ske på ett hållbart och miljövänligt sätt och genom hyressättningen ha en tydlig finansiering för underhållet. Att utveckla en prototyp för parkleksbyggnader vid nyproduktion bör också utredas för att möjliggöra billigare byggnationer samt en enhetlig gestaltning, någon som skulle signalera såväl stadens som kontorets ambitioner.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 oktober 2023 följande.

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner miljöförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Elin Hjelmestam (L), se Reservationer m.m

Särskilt uttalande av Ashna Ibrahim (C), se Reservationer m.m.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 22 augusti 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Miljöförvaltningen är positiv till att en strategi för stadens parklekar tas fram där relevanta målområden för de kommande åren föreslås. Det är också positivt att strategin innehåller ett förtydligande av ansvarsfördelningen inom staden. Förvaltningen anser att strategin behöver ha ett tydligare hållbarhetsperspektiv med ett större fokus på parklekarnas miljö- och hälsomässiga kvaliteter i byggnader, inomhusmiljö och utomhusmiljö.

Stockholms stad har ett högt uppsatt mål om att bygga ett stort antal bostäder de närmaste åren vilket ofta sker genom förtätning i befintliga bostadsområden. På grund av utrymmesbrist får nya förskolor och skolor ofta friytor utomhus som är mindre än vad Boverket rekommenderar som lämpligt för att barn ska kunna ha goda förutsättningar för lek, rekreation och pedagogisk verksamhet. I exploateringsprojekt för bostäder bebyggs ibland även bostadsnära grönområden som kan utgöra lekmiljöer för barn. Förvaltningen anser därför att det i detta perspektiv är viktigt att fler parklekar av tillräcklig kvalitet och storlek byggs.

Miljöförvaltningen vill även lämna nedanstående synpunkter för stadens fortsatta arbete med att utveckla parklekarna och i syfte att få ett större fokus på hållbarhetsfrågor i strategin.

Utomhusmiljöer

Miljöförvaltningen genomförde år 2021-2022 projektet Temperaturanalyser från satellit över Stockholms stad, för att få fram bättre underlag för åtgärder för att stärka stadens motståndskraft vid värmeböljor. Värmekarteringen skulle enligt förvaltningen kunna användas som en av utgångspunkterna i stadens arbete med att förbättra befintliga parklekar och planera för nya. Problem med värmeböljor är störst i hårdgjorda områden långt från vatten och med en låg grad av beskuggning t.ex. från träd. En analys över sårbara grupperns tillgång till svala områden visade att många av Stockholms förskolor har långt till svala områden. Parklekarna analyserades inte närmare men förvaltningen anser att det i områden som drabbas av värmebölja är extra viktigt att beakta närliggande parklekars funktion för svalka och att det där kan vara viktigt att bibehålla samt öka grönskan. I planering av nya parklekar är det viktigt att få in mycket grönska för att motverka värmebölja. Grönare parklekar ger även flera andra värden för barnen såsom möjligheter till naturlek och naturpedagogik.

Liknande analyser kan även göras för buller och luft utifrån stadens bullerkarta (2022) och luftföroreningskartor (2020). I beredningen av det här remissvaret har miljöförvaltningen gjort en översiktlig bedömning av ljud- och luftmiljön på stadens parklekar. Parklekarna är överlag lokaliserade på sådana platser där ljud- och luftmiljön är god, dvs. på ett tillräckligt långt avstånd från bilvägar och järnvägar. För parklekar finns inga riktvärden för buller, men som jämförelse är riktvärdet för skol- och förskolegårdar 50 dBA ekvivalent ljudnivå, vilket överskrids vid ett fåtal parklekar som är lokaliserade nära väg eller järnväg. Hit hör t.ex. Kulan i Sättra som utsätts för höga ekvivalenta och maximala ljudnivåer från den intilliggande tunnelbanan och Humlegården på Östermalm som utsätts för vägtrafikbuller. På

sådana platser bör det enligt förvaltningen övervägas att utföra bullerdämpande åtgärder. Miljöförvaltningen har tagit fram en handbok för gröna bullerlösningar där åtgärderna bidrar till fler värden än en bättre ljudmiljö.

Kemikalier

Enligt miljöprogrammets mål om ett giftfritt Stockholm ska staden värna om platser där barn och unga vistas. Stadens verksamheter ska löpande arbeta för att skydda barn och unga från skadliga ämnen i bland annat leksaker, byggnadsmaterial och utomhusbeläggningar. För att nå målet behöver även stadens parklekar kontinuerligt arbeta med att fasa ut skadliga ämnen i inom- och utomhusmiljön.

I vägledning för kemikaliesmart förskola finns åtgärder som även kan tillämpas för parklekar och öppna förskolor. Exempel på åtgärder är att gå igenom lekutrustningen både inom- och utomhus (fasa ut gamla plastleksaker, byggnadsmaterial och elektronik) samt att utbilda personalen kring kemikalierisker. Ett annat exempel är att ha rutiner för att genomföra hållbara inköp i enlighet med stadens rekommendationer. Miljöförvaltningens Kemikaliecentrum kan ge stöd till parklekar och öppna förskolor i arbetet med utfasning av skadliga kemikalier i produkter och varor.

Staden har tagit fram en rekommendation för konstgräs, gummigranulat och platsgjutet gummi. Förvaltningen rekommenderar att parklekar och dess fastighetsägare följer rekommendationen i syfte att minska barns exponering för kemikalier samt minska spridning av mikroplast. Detta innebär framförallt att planera anläggningens utformning så att dessa material kan minimeras. Om konstgräs eller platsgjutet gummi används ska ytorna utformas så att inte mikroplast sprids samt skötas väl av samma skäl.

Inomhusmiljö för barn

Miljöförvaltningen har tillsyn över öppna förskolor. Eftersom det tidigare förekommit att lokaler som hyrs som parklek även har använts som öppen förskola vill förvaltningen påtala följande:

I strategin uppmuntras samverkan mellan berörda nämnder för att säkra att parkleksbyggnaderna uppfyller gällande myndighetskrav. Detta är något miljöförvaltningen ser positivt på. Eftersom det skiljer sig hur ofta och på vilket sätt parklekarna nyttjas gör miljöförvaltningen bedömningar i enskilda fall. Oavsett vistelsetid är det dock önskvärt att Folkhälsomyndighetens allmänna råd om bland annat ventilation och buller uppfylls. En god dialog och gemensam planering mellan stadsdelsnämnder och fastighetsägare kan enligt förvaltningen främja att rätt anpassningar görs för ventilation och buller när parkleksbyggnader får en förändrad användning, till exempel om barnen spenderar mer tid inomhus i byggnaderna än vad de ursprungligen var anpassade för. Förvaltningen vill även framföra vikten av att parklekarnas byggnader är fria från bland annat fuktskador, osund utbredning av mikroorganismer och kreosot samt att det finns en underhållsplan för byte av gammalt golv av PVC. Vid översyn av byggnadernas skick bör inventering över förekomst av asbest och PCB genomföras och därmed saneras i enlighet med

gällande förordningar. Detta mot bakgrund av att miljöförvaltningen tidigare uppmärksammats på att det förekommit sådana brister i stadens parkleksbyggnader.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 19 oktober 2023 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Särskilt uttalande av Jonas Naddebo (C), Henrik Virro m.fl. (M) och Björn Ljung m.fl. (L), se Reservationer m.m.

Ersätтарыttrande av Mikael Valier Furtenbach (KD) som instämmer i särskilt uttalande av Jonas Naddebo (C), Henrik Virro m.fl. (M) och Björn Ljung m.fl. (L), se Reservationer m.m.

Stadsbyggnadskontoret tjänsteutlåtande daterat den 2 oktober 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret välkomnar en strategi som ger stadsdelsnämnderna och fastighetsnämnden samlat stöd i utveckling och förvaltning av parklekens verksamhet och fysiska lokaler. I planering och lovgivning kan stadsbyggnadskontoret bidra till att tillgången ska vara jämlik i alla delar av staden och att barn på egen hand ska kunna ta sig till en parklek. Många parkleksbyggnader har kulturhistoriska värden.

En inventering är önskvärd för att konstatera förutsättningarna och möjligheterna för varje fastighet. Stadsbyggnadskontoret stöttar i det fall det behövs med kunskap och kompetens.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 september 2023 följande.

- Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 5 september 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att stadens framtagna strategi för parklekar fyller sitt syfte att skapa samsyn och ge en riktning för hur parklekarna ska arbeta. Genom beskrivna målområden tydliggörs det hur staden ska fokusera på för att utveckla verksamheten och nå uppsatta mål. Det är bra att strategin även förtydligar ansvarsfördelningen mellan olika centrala aktörer.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 26 oktober 2023 följande.

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Särskilt uttalande av Emelie Wassermann (SD), se Reservationer m.m.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 september 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till en stadsövergripande strategi för parkleksverksamheten. I nuvarande läge har parklekarna ett brett uppdrag och en bred målgrupp som försvårar kvalitetsarbetet. Förvaltningen anser att strategin kommer att bidra med ett tydligare ramverk som kommer främja samsyn inom staden och även underlätta prioriteringar rörande parkleksverksamheten. Förvaltningen bedömer att strategin kommer att leda till ett kvalitetslyft hos parklekarna med ett större fokus på barnperspektivet och barnets perspektiv.

På sidan sju i strategin står det att exploateringsnämnden ansvarar för parkmark. Förvaltningen vill påpeka att det är stadsdelsnämnderna som ansvarar för investeringar, drift och underhåll inom ytor som är kategoriserade som parkmark i staden.

Strategin anger att parklekar ska finnas nära barn i alla delar av staden. Förvaltningen bedömer att detta är ett önskvärt scenario, men vill lyfta att det i dagsläget finns ekonomiska begränsningar som innebär att olika lägen och områden kan behöva prioriteras över andra.

Stadsdelsförvaltningen vill poängtera att socioekonomiska förutsättningar en viktig faktor i planeringen av parklekar. Utbredd trångboddhet i ett område är ett exempel då förvaltningen bedömer att det finns ett särskilt behov av attraktiva offentliga miljöer och verksamheter som kan kompensera för begränsade ytor i hemmet.

I stadens rapport Skillnadernas Stockholm från 2015 konstaterar Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm att områden med socioekonomiska utmaningar ofta har en hög trångboddhet, samtidigt som dessa områden har en relativt låg tillgång till offentlig service och parker jämfört med staden som helhet. Rapporten visar även på att barn och unga från resurssvaga områden deltar i mindre utsträckning i föreningsliv samt kultur- och fritidsaktiviteter.

Mot denna bakgrund efterfrågar förvaltningen att strategin erbjuder ett bättre stöd i arbetet med att prioritera inom ramarna för parkleksutveckling, så att den geografiska spridningen på bästa sätt motverkar ojämlika socioekonomiska förhållanden inom staden.

Vidare vill förvaltningen att strategin tydligare beskriver vad som menas med att parklekar ska finnas nära barnen. Det står att barn på egen hand ska kunna ta sig till en parklek, men förvaltningen kan konstatera att i den primära målgruppen för parklekarna finns det barn i tidig lågstadieålder, som inte kan röra sig över några större ytor på egen hand. Med andra ord är det en stor skillnad på att barn i mellanstadieålder ska kunna ta sig till en parklek från hemmet på egen hand, jämfört med barn i lågstadieålder, som är mycket mer begränsade i sina rörelsemönster.

För parker i Stockholm har staden tagit fram en friyteguide, där det finns rekommenderade avstånd för olika kategorier av parker, och detta kan användas som ett verktyg i stadsutvecklingen. Förvaltningen anser att något motsvarande för parklekar skulle vara ett bättre stöd än den tolkningsbara formuleringen om att alla ska ha nära till parklekar.

Förvaltningen anser att det är mycket positivt och viktigt att strategin har med en formulering om att staden ska utarbeta en stadsövergripande plan för parkleksutveckling, avseende underhåll och nya placeringar. 2017 påbörjades planeringen för att få till en parkleksbyggnad i Backens parklek i Östberga, inom ramarna för detaljplanarbetet med diarienummer 2015-17627.

Stadsbyggnadskontoret tog bort parkleksbyggnaden från detaljplanen, och förvaltningen hoppas att denna strategi kan skapa en större tydlighet för samtliga nämnder och bolag i staden, för att det framöver ska gå att genomföra satsningar på nya och befintliga parklekar.

I strategin listas olika aktörer som parkleksverksamheten ska kunna samverka med, bland annat öppna förskolan och förskolor. I stadens budget finns det direktiv om effektiv lokalnyttjande, och förvaltningen vill särskilt påpeka att det kan vara bra att utforma framtida parkleksbyggnader för att möjliggöra att fler verksamheter kan nyttja lokalerna, även när det inte finns några verksamhetsmässiga samverkansvinster.

Jämställdhetsanalys

Strategin påpekar att pojkar och flickor besöker parklekar i ungefär samma utsträckning. I Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings parklekar finner förvaltningen samma trender. Under 2023 (till och med juli) besökte totalt 24 343 barn stadsdelsområdets parklekar, varav 51 procent var flickor och 49 procent var pojkar.

Barnrättsperspektiv

Förvaltningen anser att Stockholms stads strategi för parklekar kommer att stärka barns rätt till lek, vila och fritid (artikel 31 i barnkonventionen). Strategin är även i linje med stadens arbete med att nå Stockholms verksamhetsmål 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid. Förvaltningen finner det positivt att strategin synliggör att parklekar ska finnas

för de barn och unga som inte har en organiserad fritid och kan bidra till en meningsfull fritid, trygghet och en social samvaro.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 19 oktober 2023 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av förslag till Stockholms stads strategi för parklekar.

Särskilt uttalande av Leif Söderström (SD), se Reservationer m.m.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 13 september 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsnämnden driver i dagsläget sju parklekar, en av dem med djurhållning. Nästan alla delar lokal och verksamhet med öppen förskola och/eller fritidsgård. Vi välkomnar att det nu inom Stockholms stad finns ett förslag till en övergripande och gemensam strategi för parklekar. Den kommer tillsammans med den nya fritidsgårdsstrategin att vara viktiga styrdokument för stadens öppna barn- och ungdomsverksamheter.

Parkleksverksamheten har varit utan central styrning under lång tid. Det senaste centrala styrdokumentet är från 1972. Förvaltningen konstaterar att målformuleringen från 1970-talet i stora delar liknar det remitterade förslaget.

Parklekens syfte är att erbjuda alla barn och ungdomar i kommunen goda och likvärdiga förutsättningar för lek och fritidsverksamhet, som dels bidrar till att tillgodose behovet av rörelseaktiviteter, omvärldsorientering och skapande verksamhet, dels främjar kontakt, samverkan och tolerans mellan deltagande individer och grupper.

Den föreslagna strategin är genomarbetad och innehåller områden som är viktiga för det framtida arbetet inom staden. Innehållet tar fasta på samlad kunskap från verksamma medarbetare från både nu och då. Det finns nu i och med denna strategi en samlad styrning inom staden för denna typ av öppen verksamhet.

Förvaltningen bedömer att strategins uppdrag och fyra olika målområden är tydligt och utförligt beskrivna och kommer att ge de ansvariga nämnderna förutsättningar att arbeta vidare med att förverkliga strategins intentioner. Strategin visar också på en ökad tydlighet om målgrupp, öppettider, innehåll och uppföljning i parklekarna vilket ökar chanserna för likvärdiga förutsättningar inom staden.

I avsnittet om parklekens lokaler eller under rubriken samverkan bör strategin tydligare slå fast att ambitionen är att andra verksamheter – som till exempel öppen förskola, fritidsgård, öppen seniorverksamhet och föreningsverksamhet – ska kunna bedrivas i lokalerna.

Strategin nämner att *stadsdelsnämnderna regelbundet ska genomföra undersökningar på varje parklek för att få kunskap om målgruppernas syn på verksamheten*. Det är önskvärt att det centralt arbetas fram en stadsövergripande enkät med möjlighet till lokala tilläggsfrågor. Inom Farsta stadsdelsnämnd har vi i många år regelbundet genomfört brukarenkäter och kan säkerligen bidra i arbetet med att ta fram en stadsgemensam undersökning.

Under avsnittet om uppföljning nämns att återrapportering ska ske i stadens styr- och ledningssystem. Det är däremot lite oklart om den lokala utvecklingsplan som varje stadsdelsnämnd ska utarbeta också ingår i ledningssystemet. Vi önskar att så är fallet, det blir inte effektivt med allt för många planer som inte ingår i det ordinarie systemet.

I den barnkonsekvensanalys som bifogas till strategin nämns att för barnen är det viktigt att träffa vänner och nya kompisar i parkleken. Även andra undersökningar om öppna verksamheter bekräftar att barn ofta svarar som första alternativ att det är viktigt med vänner och nya kompisar. Strategin bör utifrån detta tydligare visa på att parkleken ska vara en plats där man aktivt stimulerar möten mellan barnen.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 september 2023 följande.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Hägersten-Älvsjö stadsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 augusti 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att det är positivt att en gemensam strategi har för parklekarna har tagits fram, det ger en tydlighet och samstämmighet kring parklekarnas verksamhet och utveckling samt kan bidra till att stockholmarnas förväntningar och behov kan mötas på ett likställt sätt. Förvaltningen är positivt inställd till att stadens parklekar utvecklas och stärks.

Förvaltningen anser att alla delar i strategin har ett relevant innehåll, dock kommer det att vara förenat med utmaningar för förvaltningen att leva upp till strategin i alla delar.

Förvaltningen driver fyra parklekar varav tre i egen regi och en på entreprenad. Lokalerna håller i vissa delar inte den kvalitet som behövs för att leva upp till strategins mål. Att bygga nya lokaler och rusta upp de befintliga kräver stora investeringar både i byggnader och infrastruktur i marken under och kring lokalerna. Att Stockholms stad ska utarbeta en gemensam och tydlig plan för befintliga parkleksbyggnader välkomnas av förvaltningen. Strategin ger riktning att djurhållning

inom parklekar ska värnas. I parkleken Kristallen finns höns, en tupp, tre marsvin och fyra kaniner. Behov av omfattande renovering av djurhusen föreligger, vilket förvaltningen ser behov av i närtid.

Parkleken Aspuddsparken, som drivs på entreprenad, har möjlighet att ta ut avgift av deltagare för de aktiviteter som erbjuds och där av finns en mer omfattande och mycket uppskattad djurhållning i parken. För att bedriva parklekar med djurhållning krävs resurser och förvaltningen kan inte ta ut avgifter från besökare vilket medför att ytterligare djurhållning inte planeras.

När det gäller bemanning kan förvaltningen leva upp till strategins mål på vardagar, öppettiderna är måndag till fredag kl 10:00-18:00 från maj till september och 09:00-17:00 från oktober till april. När det gäller öppettider under helger har förvaltningen idag svårt att leva upp till strategin när det gäller bemanning. Ensamarbete ska undvikas och att ha två medarbetare i tjänst vid varje parklek veckans alla dagar skulle ta betydande resurser i anspråk. Strategin förespråkar föreningsamverkan. Detta kan förvaltningen leva upp till i viss mån då ett samarbete med föreningar finns. Förvaltningen behöver utveckla formerna för hur föreningslivet kan få tillgång till lokalerna.

Parklekspersonalen ska ha kompetens att bemöta personer med funktionsnedsättning på ett bra sätt och förvaltningen ser en möjlighet att så långt möjligt säkerställa detta genom att arbeta mot ”funkisdiplomering” av verksamheterna.

Förvaltningen anser att det är positivt att uppföljning sker inom den ordinarie verksamhetsplaneringen och att Kulturnämnden ger stöd i att ta fram former för det. När det gäller uppföljning av statistik delat på kön flicka/pojke låter sig detta endast göras genom en uppskattning, då parklekarna kan ha flera hundra besökare per dag.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 september 2023 följande.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd antar yttrandet som sitt eget och överlämnar det som svar på remissen.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 augusti 2023 har i huvudsak följande lydelse.

En meningsfull fritid utgör en viktig skyddsfaktor för barn och unga. Den bidrar till så väl en positiv hälsoutveckling som delaktighet och betydelsefulla relationer till vuxna utanför familjen. Parklekarna spelar en särskilt viktig roll för de barn som inte tar del av annan organiserad fritidsverksamhet. Fritidsverksamheter är centrala kompensatoriska verksamheter som kan stärka viktiga skyddsfaktorer för barn och kan jämna ut livsvillkor. En meningsfull fritid främjar så väl långsiktig hälsa som lärande och sociala förmågor.

Hässelby-Vällingby är ett stadsdelsområde med flertalet parklekar och fritidsgårdar. Förvaltningen ämnar erbjuda parklekar av hög kvalitet och flertalet av de befintliga parklekarna och deras tillhörande byggnader håller på att rustas upp eller planeras för att rustas upp. Det pågående arbetet som bedrivs och den utveckling som planeras för parklekarna är i enlighet med strategins målområden: Tillgängliga parklekar nära målgrupperna, attraktiva parklekar med verksamhet av hög kvalitet, stark bemanning och god samverkan samt uppföljning som driver utveckling. Den gemensamma strategin med dess målområden bedöms därmed kunna vara ett stöd i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning ställer sig också positiv till att Kulturnämnden ansvarar för att, i samverkan med stadsdelsnämnderna, ta fram metoder och former för stadsdelsnämndernas uppföljning av parkleksverksamheten.

Avsaknaden av gemensamma mål och prioriteringar för Stockholms parklekar riskerar att skapa ojämlika förutsättningar för stadens barn att ta del av en parkleksverksamhet av hög kvalitet. Förvaltningen ställer sig således positiv till en gemensam strategi med tydliga mål då det kan leda till likställighet för Stockholms stads barn och unga. Samtidigt åligger det Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd att ansvara för genomförandet och uppföljning av strategin inom stadsdelens verksamhetsplanering vilket skapar fortsatta möjligheter för stadsdelsnämnden att påverka beslut gällande parklekarna i Hässelby-Vällingby.

För att skapa styrfart i genomförandet av strategin ska varje stadsdelsnämnd utarbeta en utvecklingsplan som visar hur strategin ska realiseras. Detta ska ske utifrån analyser av lokala förutsättningar. Förvaltningen ställer sig positiv till detta då det antas bidra till implementeringen av strategin samtidigt som det möjliggör inflytande i utformning och planering av parklekarna inom stadsdelsområdet.

Järva stadsdelsnämnd

Järva stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 26 oktober 2023 följande.

1. Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Järva stadsdelsnämnd beslutar om omedelbar justering.

Järva stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 31 augusti 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till parkleksstrategin och anser att den kan skapa stadsövergripande samsyn om riktning, mål, målgrupper, organisation och kvalitet. Förvaltningen ser också positivt på att strategin samtidigt öppnar upp för lokala anpassningar och framtagande av en nämndspecifik utvecklingsplan utifrån behov och efterfrågan med stockholmarna i fokus.

Prioriterade målgrupper

Förvaltningen bedömer att förtydligandet i strategin avseende prioriterade målgrupper är en viktig ingång för fortsatt internt arbete och för vilka målgrupper som parkpersonalen ska rikta störst uppmärksamheten mot. Strategin argumenterar för att det är barn i låg- och mellanstadieålder som besöker parkleken på sin fritid som är prioriterad målgrupp, samt att parklekspersonalens huvudsakliga fokus ska ligga på barn som besöker parkleken utan en vuxen, dvs ej barn i förskola eller förskoleålder.

Förvaltningen behöver i utvecklingsplanen analysera lokala åldersanpassningar beroende på vilken parklek som omnämns. Vidare bör utvecklingsplanen inkludera stadsmiljöanpassningar i form av lekutrustning och annat som möter målgruppens åldersspann.

Tillgängliga parklekar nära målgrupperna

Parklekar ska utifrån strategin finnas nära barnen i alla delar av staden. Just nu har förvaltningen enligt antagen definition fyra parklekar, dessa är lokaliserade i södra Järva, två i Tensta, Erikslund och Spånga By, en i Rinkeby, Rinken och en i Solhem, Soltunet, varav den femte, Hinken i Rinkeby, formellt inte uppnår kriterierna då funktionell parkleksbyggnad saknas.

Enligt strategin ska öppettider och bemanning anpassas efter barnens levnadsmönster där öppet efter skolan ska vara ett grunderbudande. Öppettider på lov och helger anses vara viktigt i strategin.

Att nyttja föreningslivet som samverkanspart för att utöka öppettiderna i enlighet med strategin är något som flera förvaltningar gör, vissa förvaltningar har all verksamhet drivet av föreningar. Förvaltningen bedömer att idén om att samverka med föreningslivet för att utöka öppettiderna är en intressant möjlighet, dock behöver en sådan bemanning och utökning möta de kompetenskrav som finns med i strategin.

Välfungerande parkleksbyggnader är en viktig komponent för att erbjuda bra parklekar menar strategin. Förvaltningen instämmer men önskar samtidigt lyfta att det inom ordinarie budget inte är möjligt att rusta upp parklekarna i den takt som krävs utifrån det stora besöksflödet som finns. Här anser förvaltningen att staden behöver se över hur mycket som ska åligga stadsdelsförvaltningarna när det kommer till finansiering och resursallokering.

Attraktiva parklekar med verksamhet av hög kvalitet

Förvaltningen instämmer i strategins perspektiv på möjligheterna som finns inom parkleken för kultur, idrott och föreställningar men ser också utmaningarna i detta då flera parklekar inte alls har förutsättningar för uppträdanden i form av naturliga scenplatser, sittplatser eller enkel tillgång till eldistribution.

Stark bemanning

Förvaltningen ser positivt på strategins fokus på närvaron av trygga vuxna förebilder och delar vidare synen på att personal ska ha särskild kompetens inom lekens betydelse, utomhuspedagogik samt gärna eftergymnasial utbildning. Utmaningarna

med en sådan satsning framåt innebär bland annat ett ökat behov av resurser, särskilt i linje med förväntningar på ökat öppethållande.

God samverkan

Förvaltningen har (år 2024) ett upptagningsområde med 8826 st barn i åldern 6-12 år, samt 5935st barn i åldern 1-5 år, sammantaget blir det 14 761 st barn och indikativt ca 29 500 st tillhörande vårdnadshavare. Den totala gruppen invånare som potentiellt skulle kunna intressera sig och besöka verksamheterna är således mycket stor. Mätningar som förvaltningen genomfört visar på att antal besök per dag, under högsäsong, kan uppgå till ca 200-300 st/barn (borträknat förskoleklasser) på en angiven parklek. Besökarna kommer från många olika förutsättningar där det gemensamma är att förvaltningen och parkleken med rätt samverkansinsatser kan skapa möjligheter för en stor bredd av anpassade insatser till barns olika behov. Även om parklekarna inte har vårdnadshavare som primär målgrupp anser förvaltningen liksom strategin att det behöver finnas en röd tråd runt nämnda målgruppen för att värna om samverkansmöjligheterna som finns i parklekarna. Utan dessa kommer samverkansarbetet runt barnen inte att kunna uppnås, vårdnadshavare är många gånger länkarna in i social inkludering, det behöver också strategin fortsatt ta höjd för. Förvaltningen ser liksom strategin goda möjligheter i att utveckla samverkan med nyckelaktörer såsom kulturförvaltningen, idrottsförvaltningen, socialtjänsten, medborgarservice, förskolor, skolor, föreningsliv. På så sätt kan parklekarna bidra till att barn och deras vårdnadshavare hittar vägar in till viktiga delar i samhället vilket skapar stora synergimöjligheter inom Järva.

Uppföljning som driver utveckling

Förvaltningen behöver ta fram en utvecklingsplan som visar hur strategin ska realiseras, ett arbete som förväntas inledas i samband med verksamhetsplanen 2024. Kulturnämnden ska bistå nämnderna i att ta fram metoder och former för uppföljning på ett likvärdigt sätt inom staden.

Förvaltningens medskick är att uppföljningsarbetet som riktar sig mot ett av stadens mest öppna och frekventerade mötesplatser inrymmer många utmaningar i form av praktisk metod för genomförande såväl som precision i analys och slutsatser. För att nämna några, skillnader i besöksgrupper mellan parklekar, antal besökare fluktuerar under dagtid och helger, enskilda evenemang kan skapa dåligt jämförelseunderlag, vädret kan skifta och minska antalet besökare under en analysperiod, skillnader i språkkunskaper, svårigheter i att bedöma könsidentitet, etc.

Den lokala uppföljningen går inte att ersätta och är avhängig utvecklingsarbetet. Förvaltningen bedömer dock att delar av uppföljningsarbetet med fördel skulle kunna genomföras stadsövergripande för att säkerställa goda förutsättningar och god kvalitet i verksamhetsuppföljningen. Att staden i framtiden kan avsätta en resurs för gemensam uppföljning kan bli en nysatsning som kan komplettera lokala uppföljningar.

Barnkonsekvensanalys

Den övergripande barnkonsekvensutredningen som genomfördes kopplat till strategin visade att socioekonomiska skillnader spelar in i vilken utsträckning, och vilken form, fritidsaktiviteten blir möjliga för barn. Unga från familjer med större ekonomiska resurser deltar i högre grad i föreningsliv och kulturskola och unga med föräldrar med mindre ekonomiska resurser deltar mer i öppna fritidsverksamheter såsom bibliotek och öppen fritids- verksamhet, inklusive parklek. I Järva finns det geografiska områden med stor andel familjer med begränsade ekonomiska resurser där är även inskrivningsgraden på fritidshem och fritidsklubb lägre. Således blir parkleken ett extra viktigt komplement för en aktiv och meningsfull fritid för hela Järva.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 september 2023 följande.

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 6 september 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Kungsholmens två kommunala parklekar i Kronobergs- och Rålambshovsparken har funnits sedan lång tid tillbaka och många generationer av Kungsholmsbor har besökt dem både som barn och som föräldrar med egna barn.

Många förskolor och fritidshem kommer också till parklekarna för att ge barnen möjlighet till utevistelse och lek.

Utöver de kommunala parklekarna finns också Vängåvans parklek på Stora Essingen som är välbesökt och som stadsdelsnämnden är med och finansierar i form av ett idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Förvaltningen är positiv till att det kommer gemensamma riktlinjer för stadens parklekar med tydliga krav på mål och uppdrag för verksamheten. De målområden som lyfts fram i strategin är viktiga för kvaliteten i parklekarna och ger också stadsdelsnämnderna en tydligare styrning av vilka kvalitetskrav som gäller.

Stadsdelsförvaltningen anser att strategin fångar parklekarnas syfte och uppdrag på ett bra sätt genom att den lyfter fram att parklekarna ska ha attraktiva utemiljöer och funktionella lokaler. De ska vara bemannade med personal som skapar trygghet och som möter barnen med positiva förväntningar.

Förvaltningen instämmer i skrivningarna om att en grundläggande del i parklekarnas attraktivitet och trygghetsskapande är närvaron av trygga vuxna förebilder och utbildad personal. Det har varit en viktig framgångsfaktor för Kungsholmens parklekar.

Idag finns inget samlat erbjudande av kompetensutveckling för personal i parklekarna och förvaltningen välkomnar därför att strategin lyfter vikten av detta, att det ska gå

att avsätta tid och resurser för planering och strategisk utveckling samt att ensamarbete i största möjliga mån ska undvikas.

Förvaltningen ser stora vinster med att kulturnämnden fått ett samordningsansvar av kommunfullmäktige för att utveckla parkleksverksamheten. Det är därför också välkommet att strategin föreslår att kulturförvaltningen ska driva samverkan genom ett nätverk för parklekschefer.

Strategin lyfter fram en rad viktiga områden i parklekarnas verksamhet som utevistelse, kultur, skapande verksamhet och idrott. Förvaltningen tycker dock att begreppet idrott behöver breddas till att omfatta rörelse i stort utan att behöva kopplas till en särskild idrott. I strategin lyfts vikten av att erbjuda verksamhet med både bredd och spets fram. Förvaltningen anser att begreppet spets är svårt att koppla till och förstå i en parklekskontext.

Förvaltningen anser också att det är bra att strategin lyfter behovet av bra parkleksbyggnader och att staden ska utarbeta en gemensam och tydlig plan för hur befintliga parkleksbyggnader kan utvecklas och bevaras samt var och hur nya byggnader kan tillkomma. Planen syftar särskilt till att finna lösningar på de utmaningar som idag uppstår utifrån myndighetskrav och detaljplaneförutsättningar.

Förvaltningen är positiv till att det sker en mer likvärdig uppföljning av parklekarnas verksamhet.

Indikatorerna som föreslås om antal besökare och årsanställd personal om deras utbildning är relevanta.

Däremot anser förvaltningen att det blir svårt att upprätta statistik uppdelat på kön eftersom Kungsholmens parklekar har cirka 280 000 besökare varje år.

Indikatorn att bedöma antalet lärarledda aktiviteter kommer tolkas på olika sätt eftersom de sker både spontant och planerat. Därför kommer det att bli svårt att göra jämförelser i uppföljningen.

Den föreslagna indikatorn Den prioriterade målgruppens attityder och upplevelse av parklekarna kommer att bli svår att mäta och rapportera och kräver någon form av gemensam kvalitativ uppföljning.

Förvaltningen föreslår att andel nöjda besökare uppdelat på de olika mål/åldersgrupperna samt deras upplevda trygghet, är relevanta indikatorer över tid.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter

Den barnkonsekvensanalys som kulturförvaltningen sammanställt visar att parkleksstrategin stärker barns rätt till lek, fritid, social trygghet och hälsa utifrån de fyra huvudprinciperna i barnkonventionen och de artiklar som är kopplade till dem.

Konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män

Målet om jämställdhet uppnås idag relativt väl på parklekarna och strategin förstärker vikten av arbetet med jämställdhet.

Norra innerstaden stadsdelsnämnd

Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 19 oktober 2023 följande.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Särskilt uttalande av Petra Gardos Ek m.fl. (M), Linnéa Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C), se Reservationer m.m.

Norra innerstadens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 18 september 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen välkomnar framtagandet av en strategi för Stockholms stads parklekar. Den föreslagna strategin fångar upp relevanta områden för stadens parkleksverksamheter att vidareutveckla, och sätter fokus på parklekarna på ett tydligare sätt än tidigare. Strategin kan bidra till att skapa en samsyn inom staden och ge en tydligare riktning för hur parklekarna ska arbeta för att fler barn ska få en rik och meningsfull fritid. Nedan följer förvaltningens synpunkter på den föreslagna strategin.

Förvaltningen ser positivt på att parkleksverksamheten utvecklas och stärks, och att det är viktigt att alla stadens parklekar håller en likvärdig och hög kvalitet. Förvaltningen är dock tveksam till om tillgången till parklekar behöver vara precis densamma överallt i staden. Förvaltningen anser att det kan vara motiverat att i högre grad prioritera resurserna och stärka verksamheterna där behoven är särskilt stora, som i områden där barn i liten utsträckning deltar i annan fritidsverksamhet.

Stockholms stad ska utarbeta en gemensam och tydlig plan för hur befintliga parkleksbyggnader kan utvecklas och bevaras samt var och hur nya byggnader kan tillkomma. I strategin betonas fastighetsnämndens ansvar i frågan. Vad gäller att tillskapa fler parkleksbyggnader behöver många aspekter beaktas, bland annat frågan om kostnader samt tillgång till byggnader. Inom Norra innerstadens stadsdelsområde är det betydligt dyrare än på många andra platser att bedriva verksamhet i och med rådande hyresnivåer. Stadsdelsområdet är även tättbebyggt och det är svårt att skapa plats för nya byggnader för verksamheter.

Vidare ser förvaltningen positivt på att den föreslagna strategin betonar vikten av trygga vuxna och kompetent personal i parklekarnas verksamhet. Det beskrivs att det ska arbeta utbildad personal som har särskild kompetens inom lekens betydelse och utomhuspedagogik, samt att ett område som bör följas upp likvärdigt över staden är ”andel av personal med relevant utbildning”. Förvaltningen undrar hur den uppföljningen ska göras och vilka kriterier som ska ligga till grund för bedömningen av relevant utbildning. Förvaltningen ser många fördelar med en gemensam strategi

för stadens parklekar och att det kan vara ett bra stöd i att utveckla parkleksverksamheterna till det bättre. Det är dock inte med säkerhet hjälpsamt att ha fler separata planer att följa. Enligt förslaget ska varje stadsdelsnämnd utarbeta en egen utvecklingsplan som visar hur strategin ska realiseras. Förvaltningen anser att det vore bättre om planeringen integrerades i det ordinarie styr- och ledningssystemet för att öka tydligheten för verksamheterna och minska mängden dubbelarbete.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 september 2023 följande.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 21 juli 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Inom stadsdelsområdet finns två parklekar som förvaltningen driver i nämndens regi, parkleken Brödkaveln och Skarpaby parklek. Parklekarna drivs i samverkan med ideella föreningar.

Förvaltningen ser att Stockholms stads strategi för parklekar kan bidra till att stadens parklekar kan utvecklas och stärkas för att möta besökarna behov. Förvaltningen ser också att strategin kan bidra till att skapa samsyn inom staden och ge en riktning för hur parklekarna ska arbeta för att fler barn ska få en meningsfull fritid.

Idag bemannas parklekarna inom Skarpnäcks stadsdelsområde med medlemmar från ideella föreningar. I strategin lyfts bemanning och välfungerande arbetssätt, och att det inom parklekarna ska arbeta utbildad personal som har särskild kompetens inom lekens betydelse och utomhuspedagogik. Det lyfts också att andelen parklekspersonal med relevant eftergymnasial utbildning och fast anställning ska öka kontinuerligt, samt att ensamarbete i största möjliga mån ska undvikas.

Förvaltningen delar uppfattningen att ha personal med relevant utbildning och kompetens inom verksamheten för att erbjuda barn parklekar av hög kvalitet. Förvaltningen ser dock att det krävs budgetmässiga förutsättningar att bemanna parklekarna i enlighet med det som anges i strategin.

En meningsfull fritid utgör en viktig skyddsfaktor för barn och unga. Förvaltningen ser positivt på att vikten av samverkan lyfts i strategin. Att parklekarna aktivt ska arbeta för ett långsiktigt samarbete med andra verksamheter, för att skapa värde för gemensamma målgrupper och nå gemensamma mål. Parklekarna kan bidra till att barn och deras vårdnadshavare hittar vägar in till viktiga delar i samhället.

Förvaltningen instämmer för övrigt i att det blir viktigt att varje stadsdelsnämnd utarbetar en utvecklingsplan som visar hur strategin ska realiseras. Detta utifrån lokala förutsättningar och behov.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 september 2023 följande.

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen.

Reservation av Sophia Granswed Baat (M) m.fl. och Alice Vestlin (C), se Reservationer m.m.

Reservation av Tapani Juntunen (SD) som instämmer i Sophia Granswed Baat (M) m.fl. och Alice Vestlin (C) reservation, se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Julia Matusenko m.fl (S), Shamsu Ali Hassan m.fl (V) och Karmapriya Muschott (MP), se Reservationer m.m.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 augusti 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen välkomnar initiativet att se över och kvalitetsutveckla stadens fritidsverksamheter för att skapa jämlika förutsättningar för barn och unga över hela staden. Förvaltningen instämmer vidare i att fokus bör ligga på att nå de barn som idag inte tar del av annan fritidsverksamhet. Samtidigt menar förvaltningen att det blir lite rumphugget att ta fram separata strategier för varje verksamhet inom fritidsområdet. Utöver fritidsgårdar, där en strategi togs fram och beslutades om av kommunfullmäktige förra året, och parklekar är skolornas fritidshem och fritidsklubbar minst viktiga verksamheter för barn och ungas fritid, liksom kulturskolan och förstås alla verksamheter för barn och unga som drivs av civilsamhället.

Med en gemensam strategi för barn och ungas fritid, istället för separata strategier för varje enskild typ av fritidsverksamhet, hade det varit lättare att se till helheten i uppdraget att barn och unga ska ha en aktiv och meningsfull fritid. Med utgångspunkt i en gemensam strategi skulle varje stadsdelsnämnd, utifrån sina lokala förutsättningar och i samarbete med övriga berörda nämnder, kunna utveckla och stärka de fritidsverksamheter som bedöms vara mest effektiva för att nå målet.

Skärholmens stadsdelsförvaltning har genom åren drivit såväl fritidsgårdar och parklekar samt ett antal övriga fritidsverksamheter som en ungdomsfestival och eftermiddagsverksamhet för mellanstadiebarn i centrummiljö. Det har dock, i flera av stadsdelarna – framför allt i Sätra och Bredäng- varit svårt att nå barn i mellanstadieåldern med parkleksverksamheten utan parklekarna har framförallt lockat yngre besökare tillsammans med föräldrar. Förvaltningens analys är att detta beror

dels på att parklekslokalerna på förmiddagarna används som öppna förskolor och där av inte blir attraktiva för barn i mellanstadieåldern samt att de ligger en liten bit ifrån skolorna.

Samtidigt som förvaltningen hade svårt att nå denna målgrupp konstaterade även Sätorskolan att de hade få elever i åk 5 och 6 inskriva i sin fritidsklubb och att de flesta elever lämnade klubben efter åk 4. Skolans analys av detta var att de hade begränsade möjligheter till aktiviteter i verksamheten där eleverna kunde utveckla sina intressen. Detta fick som följd att eleverna från 11 års ålder hänger i centrum vilket ibland leder till destruktivitet och risk att fångas upp av kriminella kretsar.

I november 2021 inleddes, mot bakgrund av detta, ett samarbete mellan Sätorskolan och stadsdelsförvaltningen där resurser från parklek och fritidsklubb lades samman för att skapa en mer attraktiv verksamhet för barn och unga. Eleverna fick i och med detta ta del av ett ökat utbud som omfattade både idrotts- och kulturaktiviteter. Parkleken/fritidsklubben blev helt plötsligt ”intressant” även för den äldre målgruppen i mellanstadiet. I dagsläget är cirka 90 elever anmälda till klubben. Skolan ser en mycket gynnsam effekt genom att färre incidenter sker utanför skoltid eftersom eleverna deltar i pedagogisk verksamhet fram till eftermiddagen. Vårdnadshavarna är också mycket positiva till verksamheten och den trygghet det skapar.

Med utgångspunkt i de goda resultaten från samarbetet med Sätorskolan startar förvaltningen nu till hösten 2023 ett liknande samarbete med skolorna i Bredäng. I Vårberg når parkleken fortfarande barn i mellanstadieåldern (antagligen på grund av att det inte finns någon öppen förskola i samma lokal samt att det är lite närmare till skolan) så där avser förvaltningen att fortsätta att bedriva parklek på det sätt som den benämns i strategin. Förvaltningen driver även en parklek i anslutning till öppna förskolan i Sätra för yngre barn och deras föräldrar som alltid har varit de som primärt lockats av och besökt verksamheten där. Förvaltningen uppskattar att det finns en öppning för att anpassa verksamheten utifrån behoven i området i strategin genom skrivningen att parkleken ska vara ett komplement till annan organiserad fritidsverksamhet och att parklekens prioriterade målgrupper därför ska utgå från identifierade behov och de önskemål som finns i närområdet.

Sammanfattningsvis menar förvaltningen att det, tillsammans med andra aktörer inom staden som driver fritidsverksamhet, har gjorts en analys av det bästa sättet att engagera barn och unga i området i någon form av fritidsverksamhet och utifrån denna analys utvecklat fritidsverksamheter som lockar målgruppen och ser till att de inte hänger i centrum. I vissa fall innebär det en parkleksverksamhet medan det i andra fall innebär en annan form av verksamhet. Hur många barn och unga i stadsdelsnämndsområdet som engageras i någon form av fritidsverksamhet är viktigare än vilken verksamhetsform som bedrivs.

Jämställdhetsanalys

I de två klassiska parklekar som förvaltningen driver idag är 39 procent av besökarna flickor och resten pojkar. I den gemensamma fritidsverksamheten med Sätterskolan är 52 procent flickor och resten pojkar. Sett till totalen är 47 procent av besökarna vid förvaltningens parklekar eller motsvande verksamheter flickor, vilket förvaltningen menar är ett bra resultat då pojkar ofta är tydligt överrepresenterade när det gäller fritidsverksamheter för äldre barn.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 19 oktober 2023 följande.

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

2. Att därutöver framföra:

Vi vill att staden ser över hur vi kan förenkla uthyrningen av parklekarna på den tid då de inte är öppna och att det blir en del i stadens strategi för parklekar. Många på Södermalm med lägre inkomster bor trångt och har inte plats att ha barnkalas hemma. Möjligheten att hyra lämplig lokal till en rimlig hyra kan betyda mycket. Ett födelsekalas i Stora Bleckans parklek bidrar dessutom till liv och rörelse. Samtidigt finns ett antal krav om personal på plats m.m. som gör en sådan uthyrning både kostsam och krånglig. Vi vill därför uppmana staden att se om det inte går att hitta en modell som kan underlätta en sådan uthyrning. För en stängd parklek gör ingen lycklig.

Särskilt uttalande av Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Johan Lisspers (L), se Reservationer m.m.

Ersättaryttrande av Erik Ehns (KD) som instämmer i särskilt uttalande av Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Johan Lisspers (L), se Reservationer m.m.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 18 september 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiva till förslaget till Stockholms stads strategi för parklekar då det kan bidra till att stadens parklekar utvecklas, stärks och i än högre utsträckning möter förväntningar och behov hos barn i Stockholm.

Förvaltningen har en hög andel parklekar, fem stycken, och dessa är välbesökta med verksamhet både ute och inne. I fyra av fem parklekar är även öppna förskolan integrerad.

I parklekarna är utomhusaktiviteter i fokus, dagligen erbjuds olika material som tas fram från förråden och besökarna kan också låna visst material på begäran. Parkleken i sig lockar till mycket rörelse. Förskolor och skolor bjuds in till snickeriverkstad under vissa förmiddagar och en dag i veckan är verkstaden öppen för parklekens

prioriterade åldersgrupp och andra besökare. Det erbjuds även djurkurser 3 gånger per termin, fördelat på olika åldersgrupper. Varje kurs genomförs vid tre tillfällen, där barnen får vara med att sköta djuren och lära sig om djurhållning. Parkleken tar också emot för djurvisning varje vecka och möjlighet finns även för förskolor, skolor och öppen verksamhet att boka in djurvisning.

För att ytterligare öka tillgängligheten och nå en bredare målgrupp har Södermalms parklekar sett över sina öppettider vilket resulterade i att Högalids parklek utökade med lördagsöppet från den 22 april och fram till midsommar och därefter från slutet av augusti till månadsskiftet september/oktober. Stora Blecktornsparken kommer att ha öppet längre en dag i veckan och Drakenbergsparken har haft sommaröppet. Skånegläntan och Stora Blecktornsparken har öppet på lördagar respektive söndagar under hela året, förutom helgdagar. Samtliga parklekar har längre öppethållande en kväll i veckan under april-oktober.

Förvaltningens parklekspersonal har olika utbildningsbakgrund och består idag av två fritidsledare, en förskollärare, en barnskötare och en hantverkspedagog. Flera av dessa medarbetare har stor erfarenhet av att arbeta inom parkleksverksamheten.

Reservationer m.m.

Kulturnämnden

Särskilt uttalande av Isabel Smedberg-Palmqvist (L), Kristina Lutz m.fl. (M) och Jonas Naddebo (C)

Det är glädjande att vi kan ta emot strategin för parklekar. Under förra mandatperioden initierade vi en utredning av parklekarnas verksamhet samt förslag på utveckling. Förslaget till strategi ligger väl i linje med våra höjda ambitioner på fritidsområdet. Det är med stolthet vi konstaterar att tillskapandet av en samordnande fackförvaltning för barn, kultur- och fritidsområdet var ett klokt steg i stadens utveckling och sedan dess har arbetet verkligen tagit fart.

Parklekarna utgör tillsammans med andra fritidsinsatser en viktig del i en kedja av viktiga förebyggande insatser för barn och unga. Stor variation finns bland stadsdelarnas parklekar. Kompetensförsörjningen och parkleksbyggnadernas fysiska skick är en utmaning för många. Vi ser fram emot att ta del av kommande uppföljningar på strategin och hoppas att detta fokus på parklekarna också kan hjälpa stadsdelarna att prioritera denna uppskattade verksamhet.

Fastighetsnämnden

Särskilt uttalande av Fritz Lennaárd m.fl. (M)

Stockholms parklekar är välbesökta och mycket uppskattade. Parklekarna utgör en viktig plats för barns lek och möjlighet till en aktiv fritid och det är därför positivt att det tas fram en strategi för dem. Det är bekymmersamt att många av de befintliga byggnader som idag används utav parklekarna inte bedöms leva upp till verksamheternas behov. Stadens verksamheter ska bedrivas i ändamålsenliga och lämpliga lokaler. Det är därför bra att staden ska ta fram en plan för hur befintliga parkleksbyggnader kan utvecklas och att strategin syftar till att säkerställa att lokalerna uppfyller gällande myndighetskrav när verksamheten förändras. Avslutningsvis välkomnar vi att det ska tas fram former och metoder för att systematiskt och likvärdigt följa upp, mäta och utvärdera parklekarnas verksamhet runt om i staden. Bra och jämförbara mätvärden är nödvändiga för att staden ska kunna följa upp, utveckla och förbättra alla dess verksamheter.

Särskilt uttalande av Hansi Karppinen (L)

Det är glädjande att vi kan ta emot strategin för parklekar. Under förra mandatperioden initierade vi en utredning av parklekarnas verksamhet samt förslag på utveckling. Förslaget till strategi ligger väl i linje med våra höjda ambitioner på fritidsområdet. Det är med stolthet vi konstaterar att tillskapandet av en samordnande

fackförvaltning för barn, kultur- och fritidsområdet var ett klokt steg i stadens utveckling och sedan dess har arbetet verkligen tagit fart.

Parklekarna utgör tillsammans med andra fritidsinsatser en viktig del i en kedja av viktiga förebyggande insatser för barn och unga. Stor variation finns bland stadsdelarnas parklekar.

Kompetensförsörjningen och parkleksbyggnadernas fysiska skick är en utmaning för många. Vi ser fram emot att ta del av kommande uppföljningar på strategin och hoppas att detta fokus på parklekarna också kan hjälpa stadsdelarna att prioritera denna uppskattade verksamhet.

Särskilt uttalande av Frank Hojem (C)

Det är glädjande att vi kan ta emot strategin för parklekar och det är roligt att fastighetskontoret ställer sig så positivt. Under förra mandatperioden initierade vi en utredning av parklekarnas verksamhet samt förslag på utveckling. Förslaget till strategi ligger väl i linje med våra höjda ambitioner på fritidsområdet. Det är med stolthet vi konstaterar att tillskapandet av en samordnande fackförvaltning för barn, kultur- och fritidsområdet var ett klokt steg i stadens utveckling och sedan dess har arbetet verkligen tagit fart.

Parklekarna utgör tillsammans med andra fritidsinsatser en viktig del i en kedja av viktiga förebyggande insatser för barn och unga. Stor variation finns bland stadsdelarnas parklekar. Kompetensförsörjningen och parkleksbyggnadernas fysiska skick är en utmaning för många. Vi ser fram emot att ta del av kommande uppföljningar på strategin och hoppas att detta fokus på parklekarna också kan hjälpa stadsdelarna att prioritera denna uppskattade verksamhet.

Miljö- och hälsoskyddsämnden

Reservation av Elin Hjelmestam (L)

Elin Hjelmestam (L) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka förvaltningens förslag samt att därutöver anföra följande:

Liberalerna ser positivt på att man aktivt arbetar med Stockholms parker för att passa barns lekar och behov. Parkerna ska vara tillgängliga för alla och utomhusmiljöerna ska vara både roliga och hälsosamma barn.

För att en park ska vara trevlig för vuxna, rolig för barn och en hälsosam miljö för alla krävs att man arbetar aktivt med parkens utformning ur flera aspekter. En park som är väl utformad med mycket vegetation kan hålla nere bullernivåerna och temperaturerna som båda på många ställen i Stockholm är för höga.

Liberalerna vill därför att man särskilt ser till att plantera många träd i stadens parker. Träd bidrar till att sänka bullernivåer och temperaturen i närområdet. Till skillnad

från annan växtlighet erbjuder den även skugga för parkens besökare och bidrar till en grönare stadsbild.

Särskilt uttalande av Ashna Ibrahim (C)

Det är glädjande att vi kan ta emot strategin för parklekar. Under förra mandatperioden initierade Centerpartiet en utredning av parklekarnas verksamhet samt förslag på utveckling. Förslaget till strategi ligger väl i linje med Centerpartiets höjda ambitioner på fritidsområdet. Det är med stolthet vi konstaterar att tillskapandet av en samordnande fackförvaltning för barn, kultur- och fritidsområdet var ett klokt steg i stadens utveckling och sedan dess har arbetet verkligen tagit fart.

Parklekarna utgör tillsammans med andra fritidsinsatser en viktig del i en kedja av viktiga förebyggande insatser för barn och unga. Stor variation finns bland stadsdelarnas parklekar. Kompetensförsörjningen och parkleksbyggnadernas fysiska skick är en utmaning för många. Vi ser fram emot att ta del av kommande uppföljningar på strategin och hoppas att detta fokus på parklekarna också kan hjälpa stadsdelarna att prioritera denna uppskattade verksamhet.

Klistra in eller skriv text – 12 punkter

Stadsbyggnadsnämnden

Särskilt uttalande av Jonas Naddebo (C), Henrik Virro m.fl. (M), Björn Ljung m.fl. (L) och Mikael Valier Furtenbach (KD) e.y.

Det är glädjande att vi kan ta emot strategin för parklekar. Under förra mandatperioden initierade vi en utredning av parklekarnas verksamhet samt förslag på utveckling. Förslaget till strategi ligger väl i linje med våra höjda ambitioner på fritidsområdet. Det är med stolthet vi konstaterar att tillskapandet av en samordnande fackförvaltning för barn, kultur- och fritidsområdet var ett klokt steg i stadens utveckling och sedan dess har arbetet verkligen tagit fart. Parklekarna utgör tillsammans med andra fritidsinsatser en viktig del i en kedja av viktiga förebyggande insatser för barn och unga. Stor variation finns bland stadsdelarnas parklekar. Kompetensförsörjningen och parkleksbyggnadernas fysiska skick är en utmaning för många. Vi ser fram emot att ta del av kommande uppföljningar på strategin och hoppas att detta fokus på parklekarna också kan hjälpa stadsdelarna att prioritera denna uppskattade verksamhet.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Emelie Wassermann (SD)

Sverigedemokraterna är eniga med förvaltningen om att det är väldigt positivt att det tas fram en stadsgemensam parkleksstrategi. Vi vill också särskilt framhålla

parkleken Stacken som ett bra exempel på en parklek som ligger placerad på ett sätt som gör att många barn, även i de yngre åldrarna, kan ta sig dit på egen hand, något som framhålls som viktigt i parkleksstrategin. Placeringen av parkleken Stacken medför även att den blir en naturlig samlingspunkt för många barn i olika åldrar i området. Även ur en socioekonomisk aspekt finns det en vinst i att tillse att barn i Hagsätra och Ormkärr har en trygg och kostnadsfri samlingsplats. Vi vill även lyfta vikten av att all parklekspersonal utbildas inom neuropsykiatrisk funktionsnedsättning – NPF, för att säkerställa att även dessa barn inkluderas i verksamheten.

Farsta stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Leif Söderström (SD)

Strategin anger ett övergripande mål om att stadens parklekar ska bidra till att ge alla stadens barn en meningsfull fritid och tillgång till trygga mötesplatser.

Tyvärr har det blivit allt vanligare att idrottsplatser och lekplatser utnyttjas av kriminella gäng för att värva medlemmar eller ha som gömställen för vapen och narkotika, vilket utsätter barnen för oacceptabla risker.

Närvaron av Polis eller ordningsvakter behöver ökas på, särskilt i stadsdelens områden där det finns hög risk för kriminell aktivitet.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Petra Gardos Ek m.fl. (M), Linnéa Sandström Lange (L) och Daniele Fava (C)

Det är glädjande att vi kan ta emot strategin för parklekar. Under förra mandatperioden initierade vi en utredning av parklekarnas verksamhet samt förslag på utveckling.

Förslaget till strategi ligger väl i linje med våra höjda ambitioner på fritidsområdet. Det är med stolthet vi konstaterar att tillskapandet av en samordnande fackförvaltning för barn, kultur- och fritidsområdet var ett klokt steg i stadens utveckling och sedan dess har arbetet verkligen tagit fart.

Parklekarna utgör tillsammans med andra fritidsinsatser en viktig del i en kedja av viktiga förebyggande insatser för barn och unga. Stor variation finns bland stadsdelarnas parklekar. Kompetensförsörjningen och parkleksbyggnadernas fysiska skick är en utmaning för många. Vi ser fram emot att ta del av kommande uppföljningar på strategin och hoppas att detta fokus på parklekarna också kan hjälpa stadsdelarna att prioritera denna uppskattade verksamhet.

Parklekarna utgör även stor möjlighet till rörelse hos barn och unga i dag. Ytor till spontanidrott bör därför utvecklas i samråd med de lokala idrottsföreningarna, i synnerhet med anledning av hallbristen i området.

Det är av särskild vikt att förvaltningen i Norra innerstaden även fortsätter arbeta för ytterligare ytor för vattenlek och svalkande platser i anslutning till parklekar. Inte minst mot bakgrunden att Norra innerstaden innehåller några av de delar av staden som har minst möjlighet till svalka och därför har högst temperaturer i värmeböljor, något som påverkar barn och äldre i vår stadsdel i högre utsträckning.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Reservation av Sophia Granswed Baat (M) m.fl. och Alice Vestlin (C)

Att delvis godkänna förvaltningens svar på remissen

Att därutöver anföra

Det var det grönblå styret som under den föregående mandatperioden tog initiativ till strategin för parklekar och det är bra att det nu finns ett förslag. Vi anser dock att vänsterstyret missar några viktiga aspekter i strategin och ser att den skulle kunna utvecklas ytterligare.

Inledningsvis har parklekarna särskilt stor betydelse för Skärholmens barnfamiljer. Unga i familjer med mindre ekonomiska resurser deltar i högre grad i öppen verksamhet. Det är viktigt att parklekarna erbjuder en verksamhet av hög kvalitet. I Skärholmen är det betydligt färre barn och ungdomar som deltar i föreningslivet jämfört med staden som helhet. Enligt barnkonsekvensanalysen i ärendet är 79 procent av barnen i Bromma inskrivna i en förening, men bara 50 procent av barnen i Skärholmen. För flickor i Skärholmen är siffran skrämmande låg, endast 32 procent. Med anledning av denna ojämlikhet i deltagande i föreningslivet ser vi att parklekarna har en stor potential att verka som rekryteringsyta för föreningar. Vi efterlyser därför ett större fokus på samarbete med kultur- och idrottsföreningar för att sänka trösklarna in i föreningslivet, särskilt för flickor. Vi är även angelägna om att få till en fritidsgård för skolelever boende i Vårberg. Nuvarande parklek, Vårgården, passar sig endast för yngre barn och därför blir extra viktigt att skyndsamt hitta en plats med relevant innehåll för skoleleverna i Vårberg.

Angående öppettiderna för parklekarna har strategin högt ställda mål. Parklekarna ska vara öppna på vardagar efter skolan, men även lov och helger är viktiga. Då måste vänsterstyret lägga större resurser på parklekarna för att säkerställa att de har råd att hålla öppet. Målet om stark bemanning kan inte uppnås om verksamheterna inte har tillräckliga resurser, vilket till följd av vänsterstyrets budget är fallet idag. I frågan om öppettider är vi särskilt positivt inställda till att samverka med det lokala föreningslivet för att kunna uppnå strategins mål.

Idag är fördelningen av besökare på förvaltningens parklekar mellan flickor och pojkar jämnt fördelad. Det är bra. För att det ska vara så även i framtiden efterfrågar vi en tydligare strategi för hur parklekarna ska vara jämställda. Det räcker inte att i inledningen av strategin skriva att de ska vara jämställda, det behöver finnas en tydligare vägledning.

Vidare önskar vi ett större fokus på medborgardialog kring utveckling av parklekarna. I Skärholmen vill vi särskilt lyfta det positiva exemplet kring spontanidrottsplatsen Trissans hjärta, som utvecklades tillsammans med en fokusgrupp av flickor. Att föra dialog med skolor och medborgare i utvecklingen av parklekarna ökar chansen för att locka en bredare målgrupp.

Avslutningsvis vill vi lyfta fram det positiva exemplet kring samarbetet mellan Sätorskolan och stadsdelsförvaltningen som förvaltningen nämner i sitt tjänsteutlåtande. I och med samarbetet har utbudet på parkleken utökats med tillgång till idrotts- och kulturaktiviteter. Det är positivt att en liknande verksamhet planeras startas upp i Bredäng. Vi anser dock, till skillnad från förvaltningen, att även Vårberg skulle behöva denna verksamhet. Vi ser även att det är viktigt att inkludera föreningslivet i samarbetet. Återigen handlar det om att sänka trösklarna till deltagande i föreningslivet och ge fler barn tillgång till en meningsfull fritid.

Särskilt uttalande av Julia Matusenko m.fl (S), Shamsu Ali Hassan m.fl (V) och Karmapriya Muschott (MP)

Den rödgröna majoriteten tackar för Stockholm stads nya strategi för parklekar, och för förvaltningens synpunkter. Vi yrkar på att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen. Det är glädjande att strategin innehåller flera åtgärder för att skapa jämlika förutsättningar för barn och unga över hela staden. Fritidsverksamheten med Sätorskolan och Bredängsskolan verkar vara ett framgångsrikt initiativ för att nå barn i mellanstadieåldern. Förvaltningens förslag om en övergripande gemensam strategi för staden är också välkommet. En sådan övergripande strategi skulle underlätta för samordning och effektivitet. Vi ser fram emot att samarbeta med Skärholmens stadsdelsförvaltning och andra berörda nämnder för att implementera dessa värdefulla insatser och säkerställa en aktiv och meningsfull fritid för våra ungdomar

Södermalms stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Johan Lisspers (L).

Det är glädjande att vi nu kan ta emot strategin för parklekar. Under förra mandatperioden initierade våra partier en utredning av parklekarnas verksamhet samt förslag på utveckling. Förslaget till strategi ligger väl i linje med våra höjda ambitioner på fritidsområdet. Det är med stolthet vi konstaterar att tillskapandet av en

samordnande fackförvaltning för barn, kultur- och fritidsområdet var ett klokt steg i stadens utveckling och sedan dess har arbetet verkligen tagit fart.

Parklekarna utgör tillsammans med andra fritidsinsatser en viktig del i en kedja av viktiga förebyggande insatser för barn och unga. Stor variation finns bland stadsdelarnas parklekar. Kompetensförsörjningen och parkleksbyggnadernas fysiska skick är en utmaning för många. Vi ser fram emot att ta del av kommande uppföljningar på strategin och hoppas att detta fokus på parklekarna också kan hjälpa majoriteten här i Södermalm att prioritera denna uppskattade verksamhet.